

Köklü medeniyet mirasımız ve tarihten edindiğimiz tecrübeler, uluslararası ilişkilerde yol göstericidir. Ülkemizin geçmişten aldığı tarihî ve kültürel miras, dış ilişkilerde barış odaklı bir yol izlememize katkı sağlamaktadır. Türkiye, dünyada farklı kültürlerle her dönem saygı ve güvene dayalı ilişkiler geliştirmiştir. Bölgesinde ve dünyada söz sahibi olma amacını taşıyan ülkemiz geçmişten günümüze kadar uluslararası birçok kuruluşa üye olarak destek vermiştir ve hâlen vermektedir. Birçok uluslararası kuruluşa üye olan ülkemiz bölgesinin ve dünyanın barış ve huzuruna hizmet etmektedir.

Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlardan bazılarını tanıyalım:

Birleşmiş Milletler (BM) 1945 Kuruluş amacı barışa yönelik tehditleri önlemek, ülkeler arasında dostane ilişkiler kurmak, ulusların ekonomik ve sosyal alanda iş birliği yapmasını sağlamaktır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) 1945:

Kuruluş amacı barışa yönelik tehditleri önlemek, ülkeler arasında dostane ilişkiler kurmak, ulusların ekonomik ve sosyal alanda iş birliği yapmasını sağlamaktır.

KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASI ÖRGÜTÜ (NATO) 1949

Amacı üye ülkelerin özgürlük ve güvenliklerini korumaktır. Bir saldırı veya saldırı tehdidine karşı üyelerini savunma amacı ile kurulmuştur.

İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI 1969

Amacı İslam dünyasının hak ve çıkarlarını korumak, üye devletler arasında iş birliğini ve dayanışmayı güçlendirmektir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER EĞİTİM, BİLİM VE KÜLTÜR ÖRGÜTÜ (UNESCO)

İnsanlığın zihninde barışı, eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşeri bilimler, kültür, bilgi ve iletişim aracılığıyla inşa etmektir.

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ (WHO)

Amacı tüm insanların mümkün olan en yüksek sağlık düzeyine ulaşmasını sağlamaktır. Örgüt bu amacı gerçekleştirmek üzere uluslararası sağlık çalışmalarının yönetimini ve eş güdümünü sağlamaktadır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA GIDA PROGRAMI (WFP) 1961

Amacı doğal afetler, savaşlar veya sivil çatışmalar gibi nedenlerle ani olarak açlığa maruz kalan halk kitlelerine insani amaçlarla gıda yardımı sağlamaktır.

TÜRK KONSEYİ 2009

Amacı Türk dünyasının tarihî ve kültürel birikimlerinden en geniş şekilde yararlanmak suretiyle Türk dili konuşan ülkeler arasındaki çok taraflı iş birliğinin geliştirilmesidir.

AVRUPA KONSEYİ:

Amacı insan haklarını, hukukun üstünlüğünü ve demokrasinin ilkelerini koruyup güçlendirmektir. Ayrıca ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve çevre sorunlarına çözüm aramaktır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM ÖRGÜTÜ (FAO) 1945

Amacı dünyadaki gıda ve tarımla ilgili çalışmaları organize edip geliştirerek gıda güvenliğini sağlamaktır.

AVRUPA KAFKASYA ASYA ULAŞTIRMA KORİDORU (TRACECA)

Amacı Karadeniz, Kafkasya ve Orta Asya'da uluslararası ulaşımı geliştirmeyi ve siyasi-ekonomik ilerlemeyi hedefleyen hükümetler arası bir programdır. Üye ülkeler, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Romanya, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan, Özbekistan ve Ukrayna'dır

TANAP PROJESİ BÖLGESEL İŞ BİRLİĞİNİN TARİHİ ÖRNEĞİDİR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı (TANAP) projesinin bölgesel iş birliğinin en tarihi örneği olduğunu belirtti.

Türkiye'nin bölgedeki enerji projeleri için kolaylaştırıcı rol üstlenmeye devam edeceğine dikkati çekti. "Tüm ortakların çıkarına olan ve adil bir paylaşımı amaçlayan projelerin barışa, huzura ve istikrara yapacağı katkıya inanıyoruz. Dünya Enerji Kongresinde 'Barış İçin Paylaş' sloganını seçtik." ifadelerini kullandı.

Bundan 10 yıl önce ilk kez dile getirilen Güney Gaz Koridorunun belkemiği olarak TANAP projesinin geliştirildiğini anımsatan Bakan, şöyle devam etti: "Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı, ilgili tüm paydaşlarına hizmet eden bölgesel iş birliğinin mükemmel ve tarihi bir örneği durumundadır. İnanıyoruz ki hiçbir ülke tek başına iş birliği ağlarının bir parçası olmadan enerji güvenliğini sağlayamaz." değerlendirmesinde bulundu. (Genel Ağ haberinden düzenlenmiştir.)

KÜRESEL DÜNYADA TÜRKİYE'NİN YERİ VE ÖNEMİ:

Türkiye, Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü görevi görmektedir. Aynı zamanda Türkiye'nin dünya üzerindeki konumu, bölge devletleri ile ticari ve kültürel faaliyetlerinin gelişmesine de katkı sağlamaktadır. Ülkemiz; ticaretten sanayiye, turizmden ulaşımına birçok alanda bölge ülkeler arasında bir kesişim merkezidir. Görüldüğü gibi ülkemizin coğrafi konumu çok önemli bir noktada yer almaktadır.

Coğrafi konumu itibarıyla ülkemizin kara komşuları olduğu gibi yakın deniz komşuları da vardır. Suriye, Irak, İran, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Bulgaristan ve Yunanistan ile aramızda kara sınırları olan yakın komşularımızdır.

Yakın Deniz Komşularımız:

Rusya, Ukrayna, Romanya, Libya, Mısır, İsrail ve Lübnan yakın deniz komşularımızdır.

Türkiye, çevresindeki bölge devletlerle ekonomik iş birliği yaparak bölge ekonomisine katkı sağlamaktadır

Türkiye'nin ilişkide olduğu ekonomik bölge ve kuruluşları tanıyalım;

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (KEİ)

Amacı Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin potansiyellerinden, coğrafi yakınlıklarından, ekonomilerinden üye ülkelerin yararlanmasını sağlamaktır. Aralarındaki ikili ve çok taraflı ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkileri geliştirmektir. Böylelikle Karadeniz Havzası'nın bir barış, istikrar ve refah bölgesi olmasını temin etmektedir. Bu amaçlara ulaşmak için seçilen yöntem ise ekonomik iş birliğidir. Merkezi İstanbul'dadır.

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT)

Üye ülkelerin kalkınmalarına katkıda bulunmak, EİT bölgesi içindeki ticari engelleri kaldırmak ve bölge içi ticareti geliştirmek amacıyla kurulmuştur. 1985 yılında kurulan teşkilatın merkezi Tahran' dır. Kurucu ülkeler, Türkiye, İran ve Pakistan'dır. Diğer üye ülkeler Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan'dır.

GELİŞEN SEKİZ ÜLKE (D-8)

Amacı; kalkınma yolundaki ülkelerin dünya ekonomisi içindeki konumlarını iyileştirme, ticaret alanında üye ülkelere yeni imkânlar sunmaktır.

AKDENİZ İÇİN BİRLİK (AİB)

Akdeniz'de iş birliğinin güçlendirilmesini amaçlayan bölgesel bir kuruluştur. Amacı, Akdeniz bölgesinde ortak ekonomik refahı ve bölgesel bütünleşmeyi sağlamaktır. Amacı Avrupa-Akdeniz bölgesinde barışı, istikrarı, güvenliği ve ortak ekonomik iş birliğini sağlamaktır. Akdeniz İçin Birlik Platformuna 43 ülke üyedir.

Doğal Afetler İnsanların kontrolü dışında gerçekleşen, can ve mal kayıplarına neden olan doğa olaylarına doğal afet denir.

DEPREM: Yer kabuğu içinde çeşitli nedenlerle meydana gelen kırılmalar nedeniyle ani olarak güçlü bir sarsıntı sonucu ortaya çıkan titreşimin dalgalar hâlinde yayılarak yeryüzüne yayılması olayına deprem denir. Depremler can ve mal kaybına neden olabilir. Deprem nasıl oluştuğunu ve deprem ile ilgili diğer konuları inceleyen bilim dalına "**sismoloji**" denir.

KURAKLIK:

Bir bölgede nem miktarının geçici dengesizliğinden kaynaklanan su kıtlığına kuraklık denir.

Doğal bir iklim olayı olan kuraklık herhangi bir zamanda ve yerde meydana gelebilir.

AÇLIK: Kuraklık sonucu tarım ürünlerindeki verim düşüklüğüne bağlı olarak ortaya çıkar. Yoksulluk sorunu kırsal yörelerde daha yoğun olarak gözlemlenen bir sorundur.

Dünyada açlık sorununun giderek derinleşmesinin ve bu konudaki endişelerin artmasının en önemli nedenleri küresel iklim değişikliğine bağlı olarak artan kuraklık ve bölgesel anlaşmazlıklardan doğan çatışmalardır.

GÖÇ

Dinî, ekonomik, siyasi, sosyal ve askeri nedenlere dayalı olarak insan topluluklarının hayatlarının tamamını veya bir bölümünü geçirmek üzere bir yerden başka bir yere yerleşmek suretiyle yaptıkları zorunlu coğrafi yer değiştirme hareketidir.

Göçlerde zaman ve mekan göçün önemli iki unsurudur.

SEL:

Akarsu, deniz ve göl gibi büyük su kütleleri kimi zaman fazlasıyla suyla yüklenir, bunun sonucunda taşarak yatağından çıkar ve "**sel**" adı verilen bir doğal felakete neden olur.

TERÖRİZM:

Terörizmin ortaya çıkmasında; bazı devletlerin bir siyasi davayı zorla kabul ettirmek için karşı tarafa korku salacak, cana ve mala kıyacak planlı olarak insan veya toplumların hayatını ekonomik ve güvenlik açısından zarar vermek veya ortadan kaldırmak amacıyla yapılan maksatlı olaylardır.

ANARŞİZİM:

Özel mülkiyeti toplumda baskı kaynağı ve devleti onun bir aracı olarak gören, bunların ortadan kalkmasıyla insanın özgürleşeceğini öne süren siyasal öğretidir. Planlı değildir, ani anda ortaya çıkar. Temelinde bilgisizlik, kabalılık ve cehalet vardır.